

RAHANDUSMINISTEERIUM

RIIGI 2025. AASTA LISAEELARVE SEADUSE EELNÕU MUUDATUSETTEPANEKUD III LUGEMISELE

Tallinn 2025

SISSEJUHATUS

Riigi 2025. aasta lisaeelarve seaduse eelnõule esitatud muudatusettepanekud on üles ehitatud lähtudes 2025. aasta riigieelarve struktuurist ning kajastatud on ainult muutuvaid riigieelarve tulude, kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute eelarveid. Ühe muudatusettepanekuna käsitletakse kõikide muudatuste kogumit, mis avaldavad mõju antud administratiivse liigenduse üksuse (haldusala, valitsemisala) eelarve vahendite jaotusele, kusjuures need muudatusettepanekud, mis on seotud mitme haldus- või valitsemisalaga, on selgitatud selle haldus- või valitsemisala juures, kelle eelarve muudatusega suureneb. Muudatusettepanekute selgitused on toodud tabelite all.

Kulude ja investeeringute vähendusettepanekud esitatakse (+) märgiga ja suurendusettepanekud (-) märgiga. Ümardamine tuhande euronit võib põhjustada väikeseid erinevusi tabeli ja selgitustes toodud andmete võrdlemisel. Riigi 2025. aasta lisaeelarve seaduse eelnõu koostamise aluseks on täiseurodes andmed. Eelnõu esitatakse Riigikogule kinnitamiseks tuhandetes eurodes.

I ÜLEVAADE 2025. AASTA LISAEELARVE MUUDATUSETTEPANEKUTEST

Teha lisaeelarvega järgmised muudatused:

- § 1. Muudatused riigieelarve vahendites (tuhandetes eurodes)

RIIGIKOGU KANTSELEI

Tabel 1. Riigikogu Kantselei, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaeelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-31 962	-17 565	570	570	-31 392	-16 995
INVESTEERINGUD	-4 862	-4 351	-570	-570	-5 432	-4 921

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Riigikogu Kantselei suunab tegevuskuludest **570 000 eurot** investeeringutesse, millest 200 000 eurot täpsustub majanduslik sisu vastavalt kapitaliseerimise alampiirile ja 370 000 eurot tõstetakse kokkuhoiu tulemusel investeeringutesse prioriteetsematele tegevustele.

- 300 000 eurot IT-tegevuskuludesse planeeritud vahendid IT-investeeringutesse. Sellest klassifitseeritakse ümber 100 000 eurot vastavalt raamatupidamisreeglitele, mille kohaselt kapitaliseeritakse materiaalne ja immateriaalne põhivara alates 10 000 eurost. 2025 aastal tehakse täiendav investeering 200 000 eurot ja vahetatakse välja aegunud IKT seadmed. Eelarve planeeritakse ümber toetudes 2025. aastal tehtud kulude analüüsile ja selle tulemusel saavutatud kokkuhoiust.
- Kinnistutega seotud kulude ümberklassifitseerimise tulemusena suunatakse 100 000 eurot kinnisvarainvesteeringutesse, täpsustades eelarves kulude ja investeeringute jaotust kooskõlas raamatupidamisreeglitega. Riigikogu Kantselei suunab kinnistute ülalpidamiskulude kokkuhoiust vabanevad 170 000 eurot kinnisvarainvesteeringutesse. Investeeringud on kavandatud Riigikogu hoonete seisukorra parendamisse, sh valveruumi projekteerimisse ja ehitusse. Eelarve planeeritakse ümber toetudes 2025. aastal tehtud kulude analüüsile ja selle tulemusel saavutatud kokkuhoiust.

VABARIIGI VALITSUS

Tabel 2. Vabariigi Valitsus, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-3 310 606	-842 912	15 407	15 407	-3 295 199	-827 506
Vabariigi Valitsuse reservid	-156 227	-156 227	15 407	15 407	-140 821	-140 821

Muudatusega suunatakse 3 106 654 eurot Välisministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Vabariigi Valitsuse reservide eelarvet vähendatakse 12 300 000 eurot. Mootorsõidukimaksu seaduses täiendavate maksusoodustuste rakendamisega tagasiulatuvalt alates 01.12.2025 vähenevad riigieelarve tulud 12 300 000 eurot ning vastavas mahus tuleb vähendada ka riigieelarve kulusid. Muudatusega vähendatakse Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelisi vahendeid järgmiselt:

- Sotsiaalministeeriumi valitsemisala tegevuse *Julgeolekumaksuga seotud IT arendus- ja rakenduskulud* eelarvet 1 311 984 eurot;
- Välisministeeriumi valitsemisala tegevuse *Euroopa Rahurahastu täiendav sissemakse* eelarvet 5 488 016 eurot;
- üleriigilise tegevuse *Välistoetuste tagastused* eelarvet 4 000 000 eurot;
- üleriigilise tegevuse *Teadus- ja arendustegevuse kulud jaotamata projektidele* eelarvet 1 500 000 eurot.

Ülalnimetatud tegevuste eelarveid on võimalik vähendada, kuna praeguseks on teada, et nende vahendite vajadus on osutunud käesoleval aastal prognoositust väiksemaks või hoopis ära langenud.

Riigieelarve tulude vähendamise muudatusettepanek koos selgitusega kajastub Rahandusministeeriumi valitsemisala juures.

RIIGIKANTSELEI

Tabel 3. Riigikantselei, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaeelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-26 051	-17 406	56	56	-25 995	-17 350
Tulemusvaldkond: RIIGIVALITSEMINE	-23 527	-17 406	56	56	-23 471	-17 350
Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamise programm						
Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine	-23 527	-17 406	56	56	-23 471	-17 350
INVESTEERINGUD	0	0	-56	-56	-56	-56

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Riigikantselei suunab **56 147 eurot** Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine programmi tegevusest kinnisvara kuludeks planeeritud vahendid majandusliku sisu täpsustumise järgselt investeeringutesse. Algselt kuludesse planeeritud Rahukohtu 3 kinnisvara parendustööd on suuremad kui kapitaliseerimise alampiir (10 000 eurot käibemaksuta), mistõttu on tegemist põhivara parendusega.

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 4. Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaeelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-392 300	-229 251	700	700	-391 600	-228 551
Tulemusvaldkond: ÕIGUSRIIK	-207 515	-160 189	1 483	1 483	-206 032	-158 706
Usaldusväärse ja tulemusliku õigusruumi programm						
Õigusriigi ja õigusloome kvaliteedi tagamine	-8 221	-8 114	984	984	-7 237	-7 129
Konkurentsivõimelise ärikeskkonna tagamine	-12 889	-9 610	238	238	-12 651	-9 372
Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus	-36 327	-24 449	187	187	-36 141	-24 262
Karistuste täideviimise korraldamine	-71 712	-69 585	297	297	-71 415	-69 288
Õigusemõistmise ja õigusteenuste tagamine	-76 426	-46 923	-223	-223	-76 649	-47 146
Tulemusvaldkond: DIGIÜHISKOND	-161 700	-69 062	-783	-783	-162 483	-69 844
Digiühiskonna programm						
Digiriigi arenguhüpped	-4 995	-1 646	-127	-127	-5 121	-1 772

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Digiriigi alusbaasi kindlustamine	-101 527	-51 822	-316	-316	-101 843	-52 138
Riikliku küberturvalisuse juhtimine ja koordineerimine	-1 711	-601	-300	-300	-2 011	-901
Sidevaldkonna regulatiivse keskkonna tagamine	-606	-606	-40	-40	-646	-646
INVESTEERINGUD	-31 829	-12 549	-700	-700	-32 529	-13 249
IT investeeringud	-25 393	-11 398	500	500	-24 893	-10 898
Muud investeeringud kokku	-1 170	-1 150	-1 200	-1 200	-2 370	-2 350

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

- Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus suunab Digiühiskonna tulemusvaldkonna programmi tegevuse *Digiriigi alusbaasi kindlustamine* majandamiskuludest **57 388 eurot** Registrate ja Infosüsteemide Keskuse Õigusriigi tulemusvaldkonna erinevate programmi tegevuste majandamiskuludesse litsentsikulude ostuks.
- Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala täpsustab kulude tegevuspõhist jaotust tulenevalt digivaldkonna lisandumisest alates 2025. aastast. Üle on vaadatud aasta jooksul valitsemisala kulude jaotused tulemusvaldkondade, programmi tegevuste, teenuste ja asutuste vahel ning korrastamisest tulenevalt suunatakse Digiühiskonna tulemusvaldkonda programmi tegevustesse *Riikliku küberturvalisuse juhtimine ja koordineerimine* ja *Sidevaldkonna regulatiivse keskkonna tagamine* **340 000 eurot** vähendades Õigusriigi tulemusvaldkonna erinevaid programmi tegevuse eelarveid. Tegemist on tehnilise muudatusega.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala muudab kulude ja investeeringute vahelisi eelarveid järgmiselt:

- Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala kulude kokkuvõtteid (täpsustati prioriteetseid tegevusi, vaadati üle tugikulude jaotusi) võimaldab programmi tegevusest *Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus* suunata Prokuratuuri eelarvesse **200 000 eurot** generaatorite soetuseks, et tagada Prokuratuuri toimepidevus kriisilukordades.
- Justiits- ja Digiministeeriumi Õigusriigi tulemusvaldkonna kuludest suunatakse **1 mln eurot** kinnisvarainvesteeringutesse Kalaranna 28 rajatava kommunismi ja vene imperialismi kuritegude teadmuskeskuse investeeringuks. Täpsustati tegevusplaan ja ülesandeid (mitmete hangete nurjumised, projektide edasilükkumised, vaadati üle tugitegevused).
- Valitsemisala siseselt suunatakse investeeringutest **500 000 eurot** programmi tegevuste *Digiriigi arenguhüpped* ja *Digiriigi alusbaasi kindlustamine* majandamiskuludesse, et katta suurenenud pilveteenuse kulu ning infosüsteemide hoolduskulud. Riigi Infosüsteemi Ameti riistvara investeeringute vajadus on planeeritust väiksem, kuna pilve minekuga on suurenenud arendatud

infosüsteemide jooksvad hoolduskulud ja väiksemahulised arendused, mida finantsarvestuse reeglite kohaselt tuleb kajastada majandamiskuluna.

KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 5. Kaitseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaeelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 197 227	-863 956	-1 121	-1 121	-1 198 348	-865 077
Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE	-1 112 992	-863 956	-1 121	-1 121	-1 114 113	-865 077
Sõjalise riigikaitse ja heidutuse programm						
Varude tagamine: lahingumoon	-228 810	-107 629	-10 287	-10 287	-239 097	-117 916
Väeloome: maavägi	-124 683	-90 754	965	965	-123 718	-89 788
Väeloome: merevägi	-23 096	-13 545	328	328	-22 768	-13 216
Väeloome: õhuvägi	-20 176	-14 571	1 361	1 361	-18 815	-13 210
Väeloome: muud üksused	-320 997	-260 442	1 903	1 903	-319 095	-258 539
Kaitsevalmiduse tagamine	-55 102	-53 509	1 446	1 446	-53 656	-52 063
Liitlaste kohaloleku tagamine Eestis	-41 545	-26 592	163	163	-41 382	-26 429
Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö	-144 963	-144 582	-340	-340	-145 303	-144 922
Luure ja eelhoiatuse korraldamine	-61 650	-60 886	268	268	-61 382	-60 618
Kaitsetahte edendamine	-19 855	-19 613	-36	-36	-19 891	-19 649
Riigikaitse inimeste juhtimine	-61 880	-61 733	5 981	5 981	-55 899	-55 753
Riigikaitse investeringute korraldamine	-10 234	-10 101	-2 872	-2 872	-13 106	-12 973
INVESTEERINGUD	-515 863	-357 087	1 076	1 076	-514 787	-356 011
Maa soetused	-10 000	-10 000	-1 853	-1 853	-11 853	-11 853
Hoonete ja rajatiste soetus ning renoveerimine	-79 584	-41 429	-1 848	-1 848	-81 432	-43 277
Muud investeringud	-11 866	-11 866	10 397	10 397	0	0
Muud investeringud kokku	-20 797	-5 264	-5 619	-5 619	-26 232	-10 699

Valitsemisalade vaheline muudatus

Siseministeerium suunab programmi tegevuse *Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine* eelarvest **45 000 eurot** Kaitseministeeriumi programmi tegevuse *Kaitsetahte edendamine* eelarvesse Kaitseliidu Naiskodukaitse toetamiseks evakuaatsioonivõimekuse tõstmisel.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kaitseministeeriumi valitsemisala erinevate programmi tegevuste majandamiskulude kokkuhoiust, tööjõukulude jääkidest ja riigikaitseliste õppetoetuste kasutamata vahenditest suunatakse:

- programmi tegevuse *Varude tagamine: lahingumoon* eelarvesse **10 287 203 eurot** lahingumoon täiendavaks soetamiseks. Lahingumoon hangitakse algselt eelarvesse planeeritud suuremas mahus.
- programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarvesse **1 675 117 eurot** välisteenistujate töötasudeks, kuna välisteenistujate arv on osutunud algselt eelarvesse prognoositust suuremaks.
- programmi tegevuse *Riigikaitseliste inimvara juhtimine* eelarvesse **873 687 eurot** majandamiskulude suurenenud vajaduse katmiseks tulenevalt tegelike vajaduste täpsustumisest ning kuna mitmed tegevused, mis esialgu olid planeeritud ise teha, osteti sisse (nt virtuaalne lahingu õppekeskkond, ajateenijate eesti keele õpe).
- programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarvesse **561 434 eurot** kaitsetööstuse arendustoetuste suurendamiseks, kuna nõudlus toetuste järgi oli prognoositust suurem.
- programmi tegevuse *Liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* eelarvesse **531 868 eurot** liitlaste teenindamisega seotud tööjõukuludeks, kuna personalivajadus on osutunud algselt eelarvesse prognoositust suuremaks.
- programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarvesse **201 232 eurot**, programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarvesse **191 361 eurot**, programmi tegevuse *Kaitsetahte edendamine* eelarvesse **55 333 eurot**, programmi tegevuse *Luure ja eelhoiatuse korraldamine* eelarvesse **3 608 eurot** ja programmi tegevuse *Väeloome: õhuvägi* eelarvesse **2 535 eurot** Kaitseväge tegevuste ümberjaotamisega kaasnevate kuludeks ja riigisaladusega kaetud tegevusteks.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus muudab õppuste ja õppekogunemiste toitlustuse projektpõhise rahastuse programmi tegevuste vahelist jaotust vastavalt kulude tegeliku vajaduse täpsustumisele pärast õppuste ja õppekogunemiste toimumist. Eelarve kasutamise sihtotstarve ei muutu. Muudatusega toimuvad kulude tegevuspõhises jaotuses järgmised muutused:

- programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse tagamine* eelarve suureneb **2 695 193 eurot** ja programmi tegevuse *Riigikaitseliste investeeringute korraldamine* eelarve **1 265 043 eurot**;
- programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarve väheneb **2 816 571 eurot**, programmi tegevuse *Väeloome: maavägi* eelarve **831 812 eurot**, programmi tegevuse *Riigikaitseliste inimvara juhtimine* eelarve **233 782 eurot**, programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarve **35 845 eurot**, programmi tegevuse *Väeloome: õhuvägi* eelarve **27 109 eurot** ja programmi tegevuse *Väeloome: merevägi* eelarve **15 116 eurot**.

Kaitseministeeriumi valitsemisala korrigeerib riigisaladusega kaetud tegevuste täpsustumisest ja riigisaladusega kaetud asutustele antud lisaülesannetest tulenevalt kulude tegevuspõhist jaotust programmi tegevuste vahel. Lisaülesannete täitmiseks vajalikud vahendid vabanevad programmi tegevuses *Riigikaitseliste inimvara juhtimine*, kuna ajateenijate eest makstavaks sotsiaalmaksuks kavandatud vahendeid kulub prognoositust vähem, sest ajateenijaid on värvatud väiksemas mahus. Muudatusega toimuvad kulude tegevuspõhises jaotuses järgmised muutused:

- programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarve suureneb **2 386 855 eurot**;
- programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse tagamine* eelarve väheneb **1 140 000 eurot**, programmi tegevuse *Riigikaitseliste inimvara juhtimine* eelarve **750 000 eurot**, programmi tegevuse *Luure*

ja eelhoiatuse korraldamine eelarve **271 855 eurot** ning programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarve **225 000 eurot**.

Kaitseministeeriumi valitsemisala muudab Kaitseliidu tegevuste ja kulude täpsustumisest ning Kaitseliidule antud täiendavatest ülesannetest tulenevalt kulude tegevuspõhist jaotust programmi tegevuste vahel, sh suureneb Kaitseliidu sihtotstarbeline toetus **1 600 600 eurot**. Kaitseliidule eraldatakse lisavahendid droonivaldkonna arendamiseks valitsemisala tööjõu- ja majandamiskulude kokkuhoiu arvelt ning vahendid Nurmsi droonikeskuse hoonete ülalpidamiskulude ning reservõppekogunemiste toitlustuskulude katmiseks. Lisaks suunatakse eelarvet Kaitseliidu toetusesse, kuna täpsustunud on Kaitseliidu malevate korrapidamisteenuste osutamise ja valvetundide mahud. Muudatuse mõju kulude tegevuspõhisele jaotusele on järgmine:

- programmi tegevuse *Väeloome: maavägi* eelarve suureneb **1 008 465 eurot** ja programmi tegevuse *Kaitsetahte edendamine* eelarve **119 827 eurot**;
- programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse tagamine* eelarve väheneb **624 404 eurot**, programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarve **365 905 eurot**, programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarve **89 040 eurot** ning programmi tegevuse *Riigikaitse inimvara juhtimine* eelarve **48 943 eurot**.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus suunab **780 000 eurot** taristu arenduskuludest taristu halduskuludesse vastavalt hanke- ja taristukava täpsustumisele pärast 2025. aasta riigieelarve seaduse vastuvõtmist. Muudatusega väheneb programmi tegevuse *Liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* eelarve **680 000 eurot** ja programmi tegevuse *Väeloome: maavägi* eelarve **100 000 eurot** ning suureneb programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarve **530 000 eurot** ja programmi tegevuse *Väeloome: õhuvägi* eelarve **250 000 eurot**.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus suunab tehnilise muudatusena programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarvest **600 000 eurot** programmi tegevuse *Riigikaitseliste investeeringute korraldamine* eelarvesse, kuna on täpsustunud Kaitseväge juurdepääsuteede renoveerimiseks kavandatud investeeringutoetuse programmi tegevuste vaheline jaotus.

Kaitseministeerium suunab majandamiskulude kokkuhoiust vabanevad **464 988 eurot** Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele hangete mahu suurenemisest tingitud täiendavate värbamiste katteks. 2026. aastal on vahendid keskuse eelarvesse planeeritud, kuid värbamisi alustatakse esialgu kavandatust varem. Muudatusega väheneb programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse tagamine* eelarve **247 308 eurot** ja programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarve **217 680 eurot** ning programmi tegevuse *Riigikaitseliste investeeringute korraldamine* eelarve suureneb **464 988 eurot**.

Kaitsevägi suunab programmi tegevuse *Riigikaitse inimvara juhtimine* eelarvesse kavandatud ajateenijate hüvitistest **106 738 eurot** programmi tegevuse *Väeloome: maavägi* eelarvesse samaks otstarbeks. Muudatusega korrigeeritakse ajateenijate hüvitiste programmi tegevuste vahelist jaotust vastavalt hüvitiste tegeliku vajaduse täpsustumisele pärast 2025. aasta riigieelarve seaduse vastuvõtmist. Eelarve kasutamise sihtotstarve ei muutu.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Kaitseministeeriumi valitsemisala suunab IT-investeeringutest **720 729 eurot** kuludesse, sh **392 321 eurot** programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarvesse, **278 408 eurot** programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarvesse ja **50 000 eurot** programmi tegevuse *Riigikaitseliste investeeringute korraldamine* eelarvesse. Muudatusega korrigeeritakse investeeringute

ja kulude vahelist jaotust eelarves, sest finantsarvestuse reeglitest tulenevalt klassifitseeruvad soetused kuludeks. Eelarve kasutamise sihtotstarve ei muutu.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus suunab muudest investeeringutest **492 000 eurot** programmi tegevuse *Riigikaitseliste investeeringute korraldamine* eelarvesse investeeringutoetuse eraldamiseks KOVidele, sh 120 000 eurot Kaitseväe üksuse poolt kasutatava Võru linna avaliku parkla laiendamiseks ja 372 000 eurot Pärnu linnale Kihlepa kergliiklustee rajamiseks (kaitsetööstuspargi mõjude leevendamine).

Eesti Sõjamuuseum - Kindral Laidoneri Muuseum suunab masinate ja seadmete investeeringutest **200 000 eurot** ja programmi tegevuse *Kaitsetahte edendamine* eelarvest **36 000 eurot** hoonete ja rajatiste soetuse ning renoveerimise investeeringuteks. Algselt olid muuseumi kliimaseadmed planeeritud masinate ja seadmete soetusena nii kuludes kui investeeringutes, kuid hangete ja tegevuste täpsustumisel selgus, et need klassifitseeruvad investeeringuteks hoonetesse ja rajatistesse.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus suunab programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* majandamiskuludest **100 687 eurot** masinate ja seadmete investeeringutesse köögitehnika (katlad) soetuseks. Muudatusega korrigeeritakse eelarve kulude ja investeeringute vahelist jaotust, sest finantsarvestuse reeglitest tulenevalt klassifitseerub soetus investeeringuks. Eelarve kasutamise sihtotstarve ei muutu.

Valitsemisala-sisene muudatus (investeeringutes)

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus suunab muudest investeeringutest **1 853 193 eurot** maade soetuseks. Maad soetatakse algselt eelarvesse kavandatud rohkem, kuna maaomanikega on saavutatud planeeritud kiiremini kokkulepped. Eelarvevajaduse katmiseks lükkab Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus edasi taristu ehitusega seotud kunstiinvesteeringud.

Kaitsevägi suunab muudest investeeringutest **1 611 895 eurot** hoonete ja rajatiste soetuse ning renoveerimise investeeringutesse Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele. Muudatusega täpsustatakse Luurekeskuse ja Mereväe ühisprojekti investeeringute vahelist jaotust vastavalt hangete ja tegevuste täpsustumisele pärast 2025. aasta riigieelarve seaduse vastuvõtmist. Investeeringud ja tegevused on seotud riigisadaladusega, mistõttu neid detailsemalt ei selgitata.

Vastavalt riigieelarve seaduse § 26 lg 7 liigendatakse riigieelarve seaduses investeeringuobjektid maksumusega 10 mln eurot või rohkem. Kuna muudatusega väheneb investeeringuobjekti *Muud investeeringud* eelarve alla 10 mln euro, siis liigub see objekt koondatult *Muud investeeringud* kokku reale. Tabelis 5 esitatud muudatuse vormistamisel on arvesse võetud, et Riigikogus esimese lugemise läbinud riigi 2025. aasta lisaeelarve seaduse eelnõuga esitas Kaitseministeerium ettepaneku vähendada investeeringuobjekti *Muud investeeringud* eelarvet 1 469 134 eurot.

KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 6. Kliimaministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 062 518	-201 400	-1 423	-1 423	-1 063 941	-202 823
Tulemusvaldkond: KLIIMA, ENERGEETIKA JA ELURIKKUS	-170 122	-64 179	-1 996	-1 996	-172 118	-66 174
Elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse programm						
Elurikkuse kaitse tagamine	-21 989	-12 442	47	47	-21 942	-12 395
Metsanduse ja jahinduse arengu suunamine	-13 807	-11 915	22	22	-13 785	-11 893
Keskkonnakorralduse arengu suunamine	-5 768	-3 793	0,52	0,52	-5 767	-3 793
Kiirgusohutuse tagamine	-2 294	-1 941	-33	-33	-2 326	-1 973
Kesksete IT-teenuste osutamine teistele valitsemisaladele	-16 908	-12 044	-169	-169	-17 077	-12 213
Energeetika, maavarade ja välisõhu programm						
Energiavarustuse tagamine	-841	-841	-2 004	-2 004	-2 844	-2 844
Soojusenergia tõhus tootmine ja ülekanne	-15 664	-418	-1	-1	-15 665	-419
Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises	-33 664	-1 116	-1	-1	-33 665	-1 117
Maapõue uurimine, kasutamine ja geoloogia alane kompetents	-9 031	-6 828	0,13	0,13	-9 031	-6 828
Õhukvaliteedi parendamine	-16 689	-5 110	95	95	-16 594	-5 015
Rohereformi ja kliimapoliitika programm						
Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine	-14 640	-881	-0,17	-0,17	-14 640	-881
Ilma- ja kliimaandmete, -prognooside ja -hoiatuste tagamine	-3 432	-2 208	-16	-16	-3 448	-2 224
Rohereformi, keskkonnateadlikkuse ja -hariduse edendamine	-15 396	-4 641	62	62	-15 334	-4 579
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIHKUVUS JA MERENDUS	-872 732	-137 221	573	573	-872 159	-136 648
Elukeskkonna ja ringmajanduse programm						
Kestliku ehituse ja kvaliteetse ruumi arendamine	-29 948	-846	1	1	-29 946	-845
Eluasemete kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamine	-121 165	-2 835	1	1	-121 164	-2 835
Ringmajanduse korraldamine	-6 934	-3 924	61	61	-6 872	-3 862
Energia- ja ressursitõhustamine	-407	-346	-1	-1	-408	-347
Mere ja vee programm						
Merekeskkonna kaitse tagamine	-2 535	-2 407	265	265	-2 270	-2 142

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamine	-23 047	-12 272	241	241	-22 806	-12 032
Meremajanduse konkurentsivõime ja veetaristu arendamine	-39 953	-16 675	-456	-456	-40 409	-17 131
Transpordi ja liikuvuse programm						
Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-374 420	-979	0,10	0,10	-374 420	-978
Õhutransporditaristu arendamine ja korrashoid	-12 605	-10 005	0,13	0,13	-12 605	-10 005
Tettransporditaristu arendamine ja korrashoid	-200 588	-68 308	1720	1720	-198 868	-66 588
Ohutu ja säästliku transpordisüsteemi arendamine	-57 760	-18 624	-1 259	-1 259	-59 019	-19 883
INVESTEERINGUD	-192 006	-91 880	1 110	1 110	-190 896	-90 770
Riigimaanteede remondi koondprojekt	-84 690	-76 926	2 300	2 300	-82 390	-74 626
Muud investeeringud kokku	-35 002	-14 955	-1 190	-1 190	-36 192	-16 145

Muudatusega suunatakse elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse programmi tegevusest kiirgusohutuse tagamine 7 000 eurot Siseministeeriumi valitsemisalasse, vt täpsemalt selgitusi vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium suunab **40 000** eurot Kliimaministeeriumi eelarvesse, elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse programmi tegevusse kiirgusohutuse tagamine, pidevseire süsteemist saadud emissiooniandmete analüüsiks, mis on seotud reaalajamajanduse projektis andmepõhise aruandluse arendamisega. Lisaks eraldatakse Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse (KEMIT) eelarvesse elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse programmi tegevusse kesksete IT-teenuste osutamiseks teistele valitsemisaladele **30 000** eurot Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti järelevalve infosüsteemi arendustöödeks ja parandusteks. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium suunab KEMITi eelarvesse **250 000** eurot elektroonilise kaubaveoteabe projekti omafinantseeringu katteks, millest **140 000** eurot suunatakse IT investeeringuteks ning **110 000** eurot elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse programmi tegevuse kesksete IT-teenuste osutamiseks teistele valitsemisaladele.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kliimaministeeriumi eelarves tehtavad korrigeerimised programmi tegevuste vahel tulenevad valuutakursi muutustest ning liikmemaksude tegelikelt kuludest, mis jaotuvad erinevate programmi tegevuste vahel. Liikmemaksude täpsustunud tegelike kohustuste katteks täiendavad vahendid kaetakse Kliimaministeeriumi eelarve majandamiskulude arvelt.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Kliimaministeerium suunab reaalajamajanduse projekti elluviimise ja selleks ettenähtud eelarve valitsemisala asutustesse. Projektijuhtimise delegeerimisega jaotub eelarve järgnevalt:

- Keskkonnaagentuuri suunatakse **100 000 eurot**
- Keskkonnaametisse **40 000 eurot**.

Infosüsteemi PISTIK arendusega tegeleb Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogia Keskus, kelle eelarvesse suunatakse prototüübi arendustega kulud **28 600 eurot**.

Kliimaministeeriumi valitsemisala vahenditest suunatakse kuludeks kokku **2 mln eurot** *energeetika, maavarade ja välisõhu programmi* Ukraina Energiatoetusfondile (Ukraine Energy Support Fund), et toetada Ukraina energiataristu taastamist. Eesmärk on panustada Eesti riigieelarve vahenditest solidaarselt Ukraina energiasektori vastupidavusse ja taastumisse, järgides Euroopa Liidu ühist poliitilist ja majanduslikku suunda kriisiriigi toetamisel. Fond on loodud Euroopa Komisjoni ja Ukraina energiaministeeriumi koostöös ning seda haldab *Energy Community Secretariat*. Fondi vahenditest rahastatakse Ukraina energiaettevõtete kiireloomulisi vajadusi (varuosad, kütused, remontteenused jms), mis on muutunud kriitiliseks Venemaa jätkuvate rünnakute tõttu Ukraina energiasüsteemile.

Ukraina Energiatoetusfondi rahastamiseks:

- **Kliimaministeerium** vähendab *keskkonnaprogrammi* eelarvet **500 000 eurot**. Kliimaministeerium muutis keskkonnaprogrammi eelarvestamise põhimõtteid ja programm on üleminekuperioodis, liikudes kohustuste võtmise põhiselt eelarvestamiselt kulude tekkimise põhisele planeerimisele. Sellest tulenev eelarvejäák on seotud ajutise arvestusliku reserviga, mis on kujunenud planeerimisbaasi muutumisel.
- **Keskkonnaagentuuri** sisemised ümberkorraldused võimaldavad suunata **250 000 eurot** fondi tegevusteks. Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamise programmis ette nähtud hüdromeetriaamade hooldustöödeks planeeritud kulu kaetakse toetusevahenditest, mille tulemusena vabanevad eelarveressursid. Lisaks tekkis kokkuhoid administratiivkuludest, sh büroo- ja sidekuludest ning projektide omaosaluse vahenditest, mis võimaldas agentuuril täiendavalt katta osa vajaminevast summast. Seega põhineb Keskkonnaagentuuri muudatus efektiivsuse kasvul ja kulude ümberprioriseerimisel, mitte tegevuste vähendamisel.
- **Transpordiamet** vähendab riigimaanteede koondprojekti investeeringuid, suunates ümber **1 250 000 eurot** Ukraina Energiatoetusfondi. Koondprojekti vahendite ümbersuunamine tuleneb kattega teede taastusremondi tööde ja pindamiste odavnemisest.

Transpordiamet vähendab riigimaanteede koondprojekti investeeringuid kokku summas **2,3 mln eurot**, koondprojekti vahendite ümbersuunamine tuleneb kattega teede taastusremondi tööde ja pindamiste odavnemisest. **1 050 000 eurot** suunatakse *mere ja vee programmi ning transpordi ja liikuvuse programmi*:

- **1 mln eurot** suunatakse IT investeeringuteks. Vahendid on vajalikud liiklusregistri, TarkTee, digitaalehituse ja teiste infosüsteemide arendusprojektide ettevalmistamiseks 2025. a teises pooles. Arendused peavad aset leidma 2026. aastal. Et tagada projektide järjepidevus ning vältida viivitusi, on vajalik 2025. aasta eelarves olevate vahendite ümbertõstmine, et alustada järgmise aasta arenduste ettevalmistamise ja hangetega 2025. aastal ning tagada, et kohustuste võtmine toimub kooskõlas riigieelarve seaduse nõuetega.
- **50 000 eurot** suunatakse *mere ja vee programmis* planeeritud tuletornide hangete kallinemise katteks.

KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 7. Kultuuriministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-346 533	-267 764	341	341	-346 192	-267 423
Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT	-327 642	-262 725	341	341	-327 301	-262 383
Kultuuriprogramm						
Kunstipoliitika kujundamine ja rakendamine	-11 342	-7 097	-4	-4	-11 345	-7 100
Kultuuri valdkondadeüleline arendamine	-30 265	-11 697	345	345	-29 920	-11 352
INVESTEERINGUD	-972	-173	-301	-301	-1 273	-474

Muudatusega suunatakse programmi tegevuse Kultuuri valdkondadeüleline arendamine eelarvest 40 000 eurot Sotsiaalministeeriumile, vt täpsemalt selgitusi vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisala-siseseid muudatused (kuludes ja investeeringutes)

Kultuuriministeerium suunab programmi tegevuse *Kultuuri valdkondadeüleline arendamine* kuludest **296 723 eurot** investeeringutesse Rahvakultuuri andmekogu arendamiseks. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale planeeritud antavaid toetusi on võimalik vähendada, kuna valitsemisala arvutitöökohateenuse konsolideerimise läbiviimiseks planeeritud tööde teostamine lükkub 2026. aastasse.

Kultuuriministeerium suunab **4 715 eurot** valitsemisala remondifondi toetuste eelarvest Palamuse O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseumile investeeringuteks küttesüsteemi renoveerimise kallinemise katteks. Kultuuriministeeriumi eelarvesse on planeeritud remondifondi reserv programmi tegevusse *Kultuuri valdkondadeüleline arendamine*, kust asutused saavad aasta jooksul vajalikeks remonttöödeks vahendeid taotleda. Taotluste hindamiseks ja toetuste eraldamise otsustamiseks on ministeeriumi juurde moodustatud komisjon.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kultuuriministeerium suunab programmi tegevuses *Kultuuri valdkondadeüleline arendamine* eelarvest **3 565 eurot** programmi tegevusse *Kunstipoliitika kujundamine ja rakendamine* Eesti Kunstnike Liidule kunstnike palkadeks, et katta 2025. aastal vanemapuhkuselt naasnud kunstniku tööjõukulu. Programmi

tegevuse *Kultuuri valdkondadeülene arendamine* valdkonnaüleline institutsioonide toetuste eelarve on planeeritud ettenägematute kulude katmiseks.

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 8. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 259 245	-148 595	52	52	-1 259 192	-148 542
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-247 431	-125 122	70	70	-247 361	-125 052
Teadussuure programm						
Ettevõtete arendustegevuse ja innovatsiooni toetamine	-97 526	-72 637	40	40	-97 486	-72 597
Ettevõtluskeskkond						
Taristu valdkonna ohuennetus ja tegevuslubade andmine	-5 598	-4 042	30	30	-5 568	-4 012
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIHKUVUS JA MERENDUS	-18 041	-15 499	-18	-18	-18 059	-15 517
Maa ja ruumiloome programm						
Ruumiandmete hõive, analüüsid ja kättesaadavaks tegemine	-6 849	-6 244	-18	-18	-6 866	-6 262
INVESTEERINGUD	-4 561	-1 012	250	250	-4 311	-762

Muudatusega suunatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi programmi tegevuste Ettevõtete arendustegevuse ja innovatsiooni toetamine **40 000 eurot**, Taristu valdkonna ohuennetus ja tegevuslubade andmine **30 000 eurot** ja IT investeeringuid **250 000 eurot** **Kliimaministeeriumile** vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vahelised muudatused

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala annab **Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi** valitsemisala Maa- ja Ruumiameti eelarvesse **17 570 eurot** programmi tegevuse *Ruumiandmete hõive, analüüsid ja kättesaadavaks tegemine* IT arendustega kaasnevateks kuludeks. Tegevuse tulemusena avalikustatakse Terviseameti ruumiandmed Maa- ja Ruumiameti kaardirakenduses. Sotsiaalministeeriumil olid samaks otstarbeks mõeldud IT arenduste vahendid.

RAHANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 9. Rahandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	15 200 581	0	-12 300	0	15 188 281	0
Maksud ja sotsiaalkindlustumaksud	15 001 167	0	-12 300	0	14 988 867	0
KULUD	-485 975	-122 428	260	260	-485 716	-122 168
Tulemusvaldkond: RIIGIVALITSEMINE	-478 821	-122 428	260	260	-478 561	-122 168
Rahatarga riigi programm						
Eelarvepoliitika kujundamine ja elluviimine	-298 258	-5 744	66	66	-298 192	-5 678
Maksu- ja tollipoliitika kujundamine ja korraldamine	-60 042	-56 058	15	15	-60 027	-56 043
Finantskeskkonna arendamine	-7 583	-7 409	157	157	-7 426	-7 252
Halduspoliitika programm						
Riigi halduse korraldamine	-37 680	-2 846	24	24	-37 656	-2 822
Riigi tugiteenuste pakkumine	-62 418	-39 332	-2	-2	-62 420	-39 334
INVESTEERINGUD	-23 488	-12 636	-277	-277	-23 765	-12 913
IT investeeringud	-16 310	-12 230	-277	-277	-16 587	-12 507

Valitsemisalade vaheline muudatus

Välisministeerium suunab **Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele Halduspoliitika** programmi tegevusele **Riigi tugiteenuste pakkumine 17 024** eurot riigiportaali majutus- ja halduslepingu alusel tellitud sanktsioonimuudatuste teavituste arendustööde teostamise kulude katteks (majandamiskulud). Välisministeerium arvestas 2025. aasta eelarve koostamisel kulude katmise vajadusega.

Valitsemisala-sisene muudatus (tuludes)

Maksu- ja Tolliameti tulude eelarve väheneb kokku **12 300 000** eurot seoses mootorsõidukimaksu seaduses täiendava maksusoodustuste rakendamisega tagasiulatuvalt alates 01.12.2025. Mootorsõidukimaksu koormust leevendatakse iga alaealise lapse kohta (kuni 100 euro võrra). Seaduse muutmisega vähenevad riigitulud 2025. aastal hinnanguliselt 16 300 000 eurot. Rahandusministeeriumi suvise majandusproгноosi andmetel ületas esimese poolaasta mootorsõidukimaksu laekumine 4 mln eurot, seetõttu on tulude vähenemine kokku 12 300 000 eurot.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Rahandusministeeriumi valitsemisala kulude ja investeeringute eelarveid muudetakse tulenevalt lisandunud ülesannetest ning täpsustunud mahtudest.

IT-investeeringud suurenevad kokku **276 916** eurot seoses:

- *Rahatarga riigi programmi tegevuse Finantskeskkonna arendamine* Rahapesu Andmebüroo majandamiskulude eelarvest **141 000** euro suunamisega IT-investeeringutesse juhtumianalüüsi võimekuse parandamiseks vajaliku tarkvara soetamise ja aruandlusportaali arendustööde kallinemise katteks. IT-investeeringute katteks suunatakse majandamiskuludest erinevate kuluridade kokkuhoiu jääk ning osaliselt kasutatakse 2025. aastaks planeeritud tegevuste katteks eelmisest aastast ülekantud vahendeid.
- Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse (RmIT) IT- investeeringud suurenevad **135 916** eurot seoses lisandunud ülesandega lihtsustada riigihangete seadust. Seaduse muudatusega kaasneb riigihangete registri arendusvajadus, mis tuleb katta Rahandusministeeriumi valitsemisala eelarvest, kuid millega ei olnud võimalik riigieelarve planeerimise protsessis arvestada. Valitsemisala prioriteetide ümberplaneerimise tulemusel suunatakse majandamiskuludest kõikide programmide ja programmi tegevuste eelarvetest arendustööde teostamiseks vajalikud vahendid RmIT investeeringutesse ning osaliselt kasutatakse 2025. aastaks planeeritud tegevuste katteks eelmisest aastast ülekantud vahendeid.

REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 10. Regionaal-ja põllumajandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-791 507	-213 040	0	-167	-791 507	-213 206
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIIKUVUS JA MERENDUS	-339 311	-155 331	0	-167	-339 311	-155 498
Maa ja ruumiloome programm						
Põllumajandusmaa ja maaparanduse poliitika kujundamine	-17 424	-2 332	0	-167	-17 424	-2 498

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium suunab Ühtse põllumajanduspoliitika (ÜPP) strateegiakava sekkumiste vahel **166 667 eurot** ringi, et tagada muutunud ja pidevalt muutuv keskkonnas paremini rakendatavate sekkumiste sobivus strateegiakava eesmärkide täitmiseks. Strateegiakava otsetoetuste sekkumiste ning pindala- ja loomapõhiste maaelu arengu toetuste sekkumiste rakendamine algas juba 2023. a kevadel ning praeguseks hetkeks on esimese taotlusvooru tulemusel ilmnunud mitmeid aspekte nii sekkumise nõuetes kui ka sekkumistega seotud tingimuslikkuse süsteemi nõuetes, mida tuleks muuta. Seoses tingimuslikkuse süsteemiga on tehtud lihtsustavaid muudatusi EL-i õigusaktides, millest tulenevalt tuleb muuta juba olemasolevat strateegiakava. Investeeringutoetuste sekkumiste osas on praeguseks hetkeks toimunud üksikud taotlusvoorud, ent juba ettevaatavalt tuleks teha muudatusi, mille tulemusel laiendatakse nendes abikõlblike tegevuste ja kulude loetelu.

SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 11. Siseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-581 023	-488 028	-3 554	-3 554	-584 577	-491 582
Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS	-533 370	-472 685	-3 472	-3 472	-536 843	-476 157
Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamise programm						
Õnnetuste, süütegude ja varakahjude ennetamine	-8 508	-7 278	31	31	-8 477	-7 247
Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine	-8 379	-8 176	952	952	-7 428	-7 224
Turvalise keskkonna kujundamine	-22 454	-21 429	41	41	-22 413	-21 388
Kiire ja asjatundliku abi programm						
Hädaabiteadete vastuvõtmine ning abi väljasaatmine	-8 866	-8 361	-55	-55	-8 921	-8 416
Avaliku korra tagamine	-77 926	-74 103	-376	-376	-78 302	-74 480
Demineerimine	-6 070	-5 588	-860	-860	-6 930	-6 448
Päästmine maismaal ja siseveekogudel	-78 708	-74 393	-1 801	-1 801	-80 509	-76 194
Abi osutamine Eesti päästepiirkonnas	-16 478	-12 069	-951	-951	-17 429	-13 020
Süüteomenetlus	-38 948	-37 095	573	573	-38 375	-36 523
Kindla sisejulgeoleku programm						
Põhiseadusliku korra tagamine	-81 660	-81 221	-330	-330	-81 991	-81 552
Raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus	-43 006	-37 419	106	106	-42 900	-37 313
Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine	-10 976	-10 249	74	74	-10 902	-10 175
Piirihaldus	-61 090	-41 055	-923	-923	-62 013	-41 978
Eesti arengut toetava kodakondsus-, rände- ja identiteedihalduspoliitika programm						
Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine	-10 892	-7 714	-112	-112	-11 004	-7 826
Migratsioonijärelevalve	-8 105	-6 330	-40	-40	-8 145	-6 371
Isikute tõsikindel tuvastamine ja dokumentide väljaandmine	-18 798	-12 277	362	362	-18 436	-11 915
Targa ja innovaatilise siseturvalisuse programm						
Tasemeõpe ja täienduskoolitus Sisekaitseakadeemias	-26 847	-22 847	-227	-227	-27 075	-23 074
Sisekaitseakadeemia teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus	-3 250	-2 981	66	66	-3 183	-2 915
IKT-teenuste pakkumine SIMi valitsemisalast välja poole	-2 411	-2 097	-1	-1	-2 412	-2 098
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-17 741	-15 343	-81	-81	-17 823	-15 425
Kogukondliku Eesti programm						

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Kogukondliku arengu toetamine	-4 215	-3 394	-51	-51	-4 267	-3 445
Usuvabaduse tagamine	-764	-762	-3	-3	-767	-765
Nutika rahvastikuarvestuse programm						
Rahvastikuregistri andmekvaliteedi tõstmine	-4 270	-3 446	-15	-15	-4 285	-3 460
Rahvastikuregistri kasutusmugavuse parandamine	-3 562	-2 811	-12	-12	-3 574	-2 824
INVESTEERINGUD	-85 757	-37 488	3 585	3 585	-82 172	-33 903
Transpordivahendid	-30 996	-9 929	-140	-140	-31 136	-10 069
Muud investeeringud kokku	-38 355	-27 559	3 725	3 725	-34 630	-23 834

Muudatusega suunatakse Siseministeeriumi programmi tegevuse Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine eelarvest 45 000 eurot Kaitseministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Välisministeerium suunab **6 698 eurot Siseministeeriumi** valitsemisala eelarvesse programmi tegevusse *Turvalise keskkonna kujundamine* Häirekeskuse kulude katteks, et tagada Välisministeeriumi konsulaarabi infotelefoni ööpäevaringne häireteta toimimine ja konsulaarklientide nõustamine konsulaarabi puudutavates küsimustes. Kokkulepe konsulaarabi infotelefonile ööpäevaringse vastamise üle andmiseks sõlmiti Häirekeskusega 2025. aastal ning nüüdseks on täpsustunud ka ümber tõstetavate kulude maht. Varasemalt osutas teenust Välisministeerium ning vahendid olid planeeritud Välisministeeriumi eelarvesse.

Kliimaministeerium suunab **Siseministeeriumi** eelarvesse **7 000 eurot** tuumaenergia ja ohutuse seaduse eelnõu koostamise kulude katteks. Riigi eelarvestrateegia eelnõu koostamise etapis ei olnud valitsemisalade vahel eelarve jaotus veel kokku lepitud. Eelarve muudatus mõjutab rohkem kui kahte programmi ja programmitegevust.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Siseministeerium suunab majandamiskuludest **12 659 eurot** liikmemaksude tasumiseks vastavale liikmemaksu objektikoodile, kuna organisatsioonide (Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon, INTERPOL, Eesti Siseaudiitorite Ühing, Rahvusvaheline Merepäästeliit) liikmemaksude maksumus on tõusnud võrreldes planeerimisperioodil olemas olnud infoga. Liikmemaks puudutab mitmeid programmi tegevusi ja eelarve muudatus on samade programmi tegevuste sees kulude ja toetuste vahel.

Siseministeerium suunab Kaitsepolitsei riigisadalusega kaetud vahenditest **66 244 eurot** Politsei- ja Piirivalveameti eelarvesse õhusõidukite teenusele vajalike lisaseadmete soetamiseks, muudatus toimub programmi tegevuse *Põhiseadusliku korra tagamine* sees.

Siseministeerium suunab Riigi Kinnisvara AS-i kinnisvarakuludelt kokku hoitud **351 528 eurot** Politsei- ja Piirivalveameti eelarvesse. Kokkuvõttes tekkis PPA poolt Riigi Kinnisvara AS-i käest üüritud

kinnisvara pindade vabastamise arvelt. PPA eelarvesse suunatud raha kasutatakse uute üürilepingutega seotud kulutuste katteks, mis ei ole sõlmitud Riigi Kinnisvara AS-i kaudu. Eelarve muudatus mõjutab mitmeid programmi tegevusi.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Siseministeerium suunab programmi tegevuse *Demineerimine* kuludest **56 065 eurot** investeeringutesse teenuse osutamiseks vajalike seadmete soetamiseks. Soetatavad seadmed (gammaskpektromeeter-kiirgusmõõtja ja ioonmobiilsusspektromeetrid) kvalifitseeruvad raamatupidamise eeskirja alusel investeeringuks.

Siseministeerium suunab investeeringutest **210 000 eurot** programmi tegevuse *Päästmine maismaal ja siseveekogudel* kuludesse, et päästetöödega seotud droonide soetus viia vastavusse majandusliku sisuga.

Siseministeerium suunab laiapidse riigikaitse investeeringud infotehnoloogiasse eelarvest **1 689 599 eurot** laiapidse riigikaitse riigisaladusega seotud kuludesse **398 126 eurot**, laiapidse riigikaitse muude investeeringute eelarvesse **401 874 eurot** ja laiapidse riigikaitse majandamiskuludeks **889 599 eurot**. Eelarve muudatused tulenevad asjaoludest, et on täpsustunud võimalused, kuidas eelarve eraldamisel seatud eesmärgi ellu viia, ning hangete tulemusel on selgunud lisainfo selle kohta, kas vastavad soetused saab teha investeeringute või kulude alt. Eelarve muudatus mõjutab mitmeid programmi tegevusi.

Siseministeerium suunab investeeringutest **1 987 500 eurot** programmi tegevuse *Päästmine maismaal ja siseveekogudel* majandamiskuludesse, et lõhkamiskohtade projektide eelarve jäägist soetada hingamisaparaadid. Lõhkamiskohtadega seotud projektid suudetakse ellu viia planeeritust odavamalt ja lõpetatakse käesoleva aasta lõpuks. Vähendatakse järgmiste lõhkamiskohtadega seotud projektide investeeringute eelarveid: Kärddla lõhkamiskoht – **835 912 eurot**, Lõhangu lõhkamiskoht – **830 767 eurot** ja Potsepa lõhkamiskoht – **320 821 eurot**. Hingamisaparaatide soetamisega tagatakse päästevõrgustiku, elanikkonnakaitse ja kriisiaja tegevuste jätkusuutlik võimekus.

Siseministeerium täpsustab programmi tegevuse *Tasemeõpe ja täienduskoolitus Sisekaitseakadeemias* termokaamera ja kriminalistikaseadmete soetamisega seotud kulutuste majandusliku sisu, suunates majandamiskuludest **13 072 eurot** investeeringuks. Soetatud õppevahendid kvalifitseeruvad investeeringuteks.

Siseministeerium suunab IT investeeringute eelarvest **17 641 eurot** ALIS (Politsei- ja Piirivalveameti andmeladu) projekti edendamiseks soetatud tarkvara litsentside tasumiseks. Muudatusega viiakse tehtud kulutused vastavusse majandusliku sisuga. Eelarve muudatus mõjutab mitmeid programmi tegevusi.

Siseministeerium suunab muude investeeringute eelarvest **30 000 eurot** riigisaladusega seotud kulude katteks, kuna esialgselt planeeritud jaotus hübriidohtudega seotud investeeringute ja majandamiskulude vaheline jaotus on muutunud tegelike kuluvajaduste täpsustumise tõttu. Eelarve muudatus mõjutab mitmeid programmi tegevusi.

Siseministeerium vähendab programmi tegevuse *Päästmine maismaal ja siseveekogudel* majandamiskulude eelarvet, suunates **49 580 eurot** kuludest investeeringuteks. Generaatori paigaldamisega seotud kulutused viiakse vastavusse nende majandusliku sisuga.

Siseministeerium vähendab programmi tegevuse *Avaliku korra tagamine* majandamiskulude eelarvet, suunates **24 000 eurot** kuludest investeeringuteks. Uute kiirukaamerate soetamine kvalifitseerub raamatupidamislikult investeeringuks.

Siseministerium suunab Idapiiri ehituse investeeringutest **195 000 eurot** majandamiskuludesse, mis klassifitseeritakse ringi vastavalt raamatupidamisreeglitele. Kulud suurenevad programmi tegevuses *Piirihaldus*.

Valitsemisala-sisene muudatus (investeeringutes)

Siseministerium suunab Potsepa lõhkamiskoha projekti eelarve ülejäägi **349 740 eurot** transpordivahendite investeeringuteks. Nimetatud lõhkamiskoha projekt lõpetatakse käesoleva aasta lõpuks ning see suudetakse ellu viia planeeritust soodsamalt. Tekkinud eelarve ülejääk kasutatakse juhtimissõidukite soetamiseks, mille väljavahetamine eeldab võrreldes esialgselt planeeritud eelarvega täiendavaid vahendeid.

Siseministerium suunab *laiapindse riigikaitse investeeringud transpordivahenditesse* objektikoodilt **32 000 eurot** objektikoodile *laiapindse riigikaitse investeeringud infotehnoloogiasse*. Transpordivahenditesse tehtavad investeeringud osutusid planeeritust odavamaks, mistõttu suunatakse eelarve ülejääk planeeritust kallimaks osutunud infotehnoloogia investeeringutesse.

SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 12. Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaeelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-7 472 429	-200 166	5	5	-7 472 423	-200 160
Tulemusvaldkond: HEAOLU	-5 017 939	-125 068	-128	-128	-5 018 067	-125 196
Tööturuprogramm						
Tööhõive toetamine ja areng	-392	-346	-17	-17	-409	-363
Kvaliteetse tööelu tagamine ja areng	-14 800	-1 385	316	316	-14 484	-1 069
Vanemaealiste programm						
Vanemaealiste heaolu ja ühiskonnaelus osalemise toetamine	-1 167	-198	-114	-114	-1 282	-312
Pensionistiteemi kujundamine ja hüvitiste maksmine	-3 838 290	-6 520	297	297	-3 837 993	-6 223
Sotsiaalhoolekande programm						
Pikaajalise hoolduse poliitika kujundamine, KOV võimestamine	-16 207	-4 052	92	92	-16 115	-3 960
Hoolekande kättesaadavuse tagamine ja toimetuleku toetamine	-152 459	-67 688	-7 414	-7 414	-159 873	-75 102
Laste ja perede programm						
Hüvitised ja toetused lastele ning peredele	-936 963	-4 657	498	498	-936 465	-4 159
Abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused	-37 000	-28 007	6 393	6 393	-30 607	-21 615
Lapsi ja peresid toetavate meetmete arendamine ja pakkumine	-4 217	-2 290	240	240	-3 977	-2 050
Laste ja perede ning ohvriabi valdkonna arendamine	-7 104	-2 742	60	60	-7 045	-2 683

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Teenused ohvritele ja vägivallatsetele	-9 339	-7 182	-478	-478	-9 817	-7 660
Tulemusvaldkond: TERVIS	-2 446 360	-75 098	133	133	-2 446 226	-74 964
Tervist toetava keskkonna programm						
Tervist toetava ja parendava keskkonna kujundamine	-1 201	-738	-6	-6	-1 208	-745
Vee, õhu, müra ja kiirgusega seotud terviseriskid	-3 095	-2 550	29	37	-3 066	-2 512
Kemikaalide ohutus ja riskide vähendamine	-1 738	-1 599	28	26	-1 710	-1 573
Toodete ja teenuste ohutus ning riskide vähendamine	-5 125	-3 133	71	76	-5 054	-3 057
Tervist toetavate valikute programm						
Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine	-8 327	-6 114	34	34	-8 293	-6 080
Vaimse tervise edendamine	-1 682	-1 620	180	180	-1 502	-1 440
Uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine	-5 005	-4 870	-40	-40	-5 045	-4 910
Inimkeskse tervishoiu programm						
Inimkeskse tervishoiu valdkonna arendamine	-2 357	-2 054	219	219	-2 138	-1 835
Personali võimekus, juhtimine ja vastutus	-6 933	-5 433	-187	-187	-7 120	-5 619
Tervishoiuteenuste mudelite ümberkujundamine	-25 099	-9 614	-17	-16	-25 116	-9 629
Tervisesüsteemi kvaliteet ja patsiendiohutus	-4 446	-3 898	20	19	-4 426	-3 879
Tervise ebavõrdsuse vähendamine ja ravikindlustuse tagamine	-2 342 717	-15 156	-530	-530	-2 343 247	-15 686
Ravimite ja meditsiiniseadmete valdkonna arendamine	-932	-900	-65	-65	-997	-965
Ravimite, verepreparaatide ja meditsiiniseadmete kättesaadavus	-10 578	-3 513	232	218	-10 346	-3 295
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (vaktsineerimine, AMR)	-3 704	-3 169	166	169	-3 538	-3 001
INVESTEERINGUD	-10 952	-4 696	-28	-28	-10 980	-4 723

Muudatusega suunatakse Sotsiaalministeeriumi investeeringutest 17 570 eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kultuuriministeerium suunab Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas Tervise Arengu Instituudile programmi tegevuse *Uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine* eelarvesse **40 000 eurot** liikumisaktiivsuse andmekogumise uuringu laiendamiseks. Kultuuriministeeriumil on planeeritud eelarve sarnase uuringu tegemiseks, kuid koostöös Tervise Arengu Instituudiga otsustati uuringut laiendada ning vahendid suunati Sotsiaalministeeriumi valitsemisala eelarvesse.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Sotsiaalkindlustusamet suunab asutuse siseselt erinevate programmi tegevuste majandamiskuludest (kinnistukuludest) **45 450 eurot** Haapsalus uue üüripinna (Sadama tänava kohtumajas) ettevalmistamisega seotud investeeringuteks. Vajalik on tagada hoones ligipääsetavus puuetega inimestele.

Valitsemisala- sisesed muudatused (kuludes)

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutused on üle vaadanud eelarve kasutus- ja tegevusplaanid, korranud asutuste struktuure ja juhtimist ning sellega seoses täpsustavad valitsemisala asutustes eelarvete tegevuspõhised jaotused erinevate programmi tegevuste vahel, sh:

- **Terviseamet** suunab ümber tegevuskuludes **155 837 eurot** erinevate programmi tegevuste vahel vastavalt tugipersonali ametikohade korraldusest ning teenuste töömahtude täpsustumisest.
- **Sotsiaalkindlustusamet** suunab ümber tegevuskuludes **2 380 919 eurot** erinevate programmi tegevuste vahel tulenevalt muudatustest struktuuris, teenuste hinnastamise korramisest (ühtsetele alustele viimine) ning teenuste korralduskulude täpsustatud vajadustest. Muudatus mõjutab eelkõige *Laste ja perede programmi* tegevuste eelarveid, mille kulud ei ole kasvanud prognoositud mahu. Vahendid suunatakse *Sotsiaalhoolekande programmi* tegevustesse, et muu hulgas valmistada ette muudatusi, mis on seotud rehabilitatsiooniteenuse üleminekuga tervisevaldkonda ja erihoolekandeteenuse korraldustasandi analüüsi ning uue teenusmudeli ettevalmistamisega.
- **Sotsiaalministeerium** suunab ümber kuludes erinevate programmi tegevuste eelarveid **620 866 eurot**, mis on seotud struktuurimuudatustega, töötajate arvu muutusega ning sellest tulenevalt tegevuskulude ümber jaotusega.
Lisaks muudetakse tegevuste kuludes majanduslikku sisu **121 819 eurot mh** liikmemaksude valuutakursi muutuste täiendavateks kuludeks, teadus- ja arendus ning innovatsioonitegevuste toetusteks, mis algselt olid planeeritud majandamiskuludeks
- **Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus (edaspidi TEHIK)** suunab tegevuskuludes ümber erinevate programmi tegevuste vahel **628 423 eurot** tulenevalt asutuse tegevusplaanide ülevaatamisest ja täpsustumisest.
TEHIK suunab ümber tervise valdkonnas erinevate programmi tegevuste vahel **17 692 eurot** amortisatsioonikulusid seoses kulude täpsustamisega valitsemisala asutuste vahel, mis on seotud *Meditšiiniseadmete andmekogud, uuringud, teavitatud asutused ja Meditsiiniseadmete turujärelevalve koordineerimine ja ohutusvalvsus* teenuste üleandmisest Raviametile.

Sotsiaalministeerium suunab programmi tegevusse *Personali võimekus, juhtimine ja vastutus* residentuurikulude täiendavateks vajadusteks **318 939 eurot**, et katta residentuuris õppivate residentidega seotud kulud, *mh* palgakokkulepete, teenuste käibemaksu tõusuga seotud kulud. Lepingujärgselt on kohustus katta residentuuri korralduskulud vastavalt õppes olevate residentide arvule. Residentide arv on igakuiselt muutuv, sõltub lõpetamistest, õppes olemisest, õppe peatamistest jms.

Kulude kokkuhoid on tekkinud erinevate programmi tegevustes prognoositust väiksema eelarve kasutamisest- vaktsiinikindlustuse toetuse eelarves Tervisekassale, patsiendikaebuste menetlemise kuludes ning õed tagasi tervishoiuteenuste kuludes (avatud taotlusvoorud kulud osutusid väiksemaks võrreldes planeerituga).

Sotsiaalministeerium suunab programmi tegevuse *Vanemaealiste heaolu ja ühiskonnaelus osalemise toetamine* eelarvesse **114 424 eurot** programmi tegevusest *Pikaajalise hoolduse poliitika kujundamine, KOV võimestamine*, kuna ekslikult olid vanemaealiste huvikaitse arendamise projekti rahad planeeritud ebatäpselt. Muudatusega suunatakse vahendid õigesse programmi tegevusse.

Terviseamet muudab 2025. aasta lisaeelarvega määratud laia riigikaitseks eraldatud vahendite objektilist jaotust programmi tegevuses *Teenuste mudelite ümberkujundamine*. Hapnikugeneraatorite soetuse maksumus osutus oodatust madalamaks, mistõttu on võimalik suunata **116 908 eurot** täiendavalt Pärnu Haigla taristu parendustöödeks, eesmärgiga tagada mh hapniku tootmise autonoomne võimekus.

Sotsiaalkindlustusamet suunab programmi tegevuse *Abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused* erivajadusega laste rehabilitatsiooniteenuse (SRT) eelarvest **5 200 000 eurot** programmi tegevusse *Hoolekande kättesaadavuse tagamine ja toimetuleku toetamine* täisealistele sotsiaalse rehabilitatsiooniteenuse tagamiseks. Täisealiste sotsiaalse rehabilitatsiooniteenuse kulud on suurenenud võrreldes aasta alguse vajadustega, kasvanud on psüühilise erivajadusega täisealiste abivajajate arv (kasv võrreldes eelmise aastaga 5%) ning teenusmahud suurenenud. Muudatuse tulemusel laste rehabilitatsiooniteenuse kättesaadavus ei kannata, kuna saajate arv on langustrendis. Alates 2026. aastast kuuluvad laste ja täisealiste SRT eelarved ühte programmi tegevusse *hoolekande kättesaadavuse tagamine ja toimetuleku toetamine*, mis võimaldab vahendeid sihtrühmadele kasutada vajaduspõhiselt.

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutused on üle vaadanud Riigi Kinnisvara AS üürilepingute kulud, mille tulemusel täpsustatakse tegevuspõhist jaotust erinevate programmi tegevuste vahel, sh :

- **Terviseamet** suunab Riigi Kinnisvara ASle planeeritud majandamiskulude vahendites ümber **28 306 eurot**, kuna kulude jaotused muutuvad erinevatest asutuse sisemistest muudatustest (teenistujate arv, tööjaotus erinevate teenuste vahel).
- **Sotsiaalkindlustusamet** suunab Riigi Kinnisvara ASle planeeritud majandamiskulude vahendites ümber **104 985 eurot**, vastavalt täpsustunud vajadustest erinevate programmi tegevuste vahel.

Sotsiaalministeeriumi ja Tervise Arengu Instituudi tegevuste ümberkorralduste tulemusel suunatakse vahendeid ümber kokku **61 712 eurot**.

- programmi tegevuse *Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine* eelarvesse suunatakse **Tervise Arengu Instituudile 5 579 eurot** tervisestatistika andmekogumise uuele metoodikale üleminekuga seotud kuludeks, vähendades programmi tegevuse *Tervise ebavõrdsuse vähendamine ja ravikindlustuse tagamine* Sotsiaalministeeriumi eelarvet;
- Programmi tegevuse *Tervise ebavõrdsuse vähendamine ja ravikindlustuse tagamine* eelarvet suurendatakse **67 300 eurot** personaalmeditsiini tegevuste ületoomisega Tervise Arengu Instituudist Sotsiaalministeeriumile. Vähendatakse programmi tegevuse *Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine* eelarvet.

VÄLISMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 13. Välisministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14) koos 2025. aasta lisaelarve seadusega (RT I, 01.07.2025, 5)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-118 735	-100 946	-3 083	-3 083	-121 818	-104 028
Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA	-117 810	-100 946	-3 083	-3 083	-120 893	-104 028
Välispoliitika programm						
Eesti julgeolekukeskkonna tugevdamine	-25 835	-23 777	-772	-772	-26 608	-24 549
Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades	-20 443	-18 385	-772	-772	-21 216	-19 157
Juriidiliste, konsulaar-, sanktsiooni- ja strateegilise kauba küsimuste lahendamine	-20 216	-18 132	-766	-766	-20 982	-18 898
Eesti välismajandushuvide edendamine ja kaitse	-19 808	-10 174	-386	-386	-20 194	-10 560
Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine	-31 507	-30 478	-386	-386	-31 893	-30 864

Muudatusega suunab Välisministeerium viie programmi tegevuse eelarvest kokku **17 024 eurot Rahandusministeeriumile** ja programmi tegevuse Juriidiliste, konsulaar-, sanktsiooni- ja strateegilise kauba küsimuste lahendamine eelarvest **6 698 eurot Siseministeeriumile**, vt täpsemalt selgitusi vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse reserve eelarvest suunatakse **Välisministeeriumi** valitsemisala eelarvesse **3 106 654 eurot**, et katta äridiplomaatia suunitlusega ärimissioonide, visiitide ja ärisündmuste läbiviimise, Eesti välisesindustest poolt korraldatavate ürituste ja turundus- ning kommunikatsioonitegevuste, Ukraina ülesehitusprojektide ning sinna sisenevate ettevõtete kasvava toetusega seotud täiendavad kulud. Äridiplomaatia suunitlusega ärimissioonide, visiitide ja ärisündmuste korraldamine, Ukraina ülesehitus ja Eesti ettevõtete toetamine Ukraina suunal vajavad kiireid alustavaid tegevusi juba 2025. aastal, tagamaks hea lähteasukoht järgmisteks aastateks, mil tegevused jätkuvad. Lisanduvad vahendid jagunevad Välisministeeriumi kõigi viie programmi tegevuse tööjõu- ja majandamiskulude vahel.

Muudatusega vähendatakse vastavalt 2025. aasta Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelistesse vahenditesse Välisministeeriumi valitsemisalale planeeritud Euroopa Rahurahastu täiendavaks sissemakseks mõeldud eelarvet. Euroopa Rahurahastu sissemaksed sõltuvad EL otsustest. Praeguseks on teada, et käesoleval aastal ei tule maksekutseid Eestile nii suures mahus kui reservi Välisministeeriumile maksete tegemiseks prognoositi, kuna Euroopa Rahurahastu otsused Ukraina abipaketi osas viibivad.

2. Asendada lisaeeelarve seaduse lisa uue lisaga (lisatud).